

"HAZADNAK
RENDELTELENUL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: IRGÉDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁG!"

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

ARAD MEGYE

Arad légikötőjét több ezer főnyi közönség jelenlétében avatták fel. Csernovizson és Constanzaán kívül Aradon van légi köté egész "Nagyrumánia" területén. Az új légikötőt nem minden célzatosság nélkül szerelték fel éppen Aradon — a magyar határ közelében.

BARANYA MEGYE

Szabadszentkirályi gazdái élet-halálharcot vívtak a maroktól sáska ellen. A rovartani intézet szakértőinek irányítása mellett a község lakossága hat géppel éjjel-nappal dolgozott, de míg az egyik vidéken megszűnt a sáska-veszedelm, más helyen újra támadt. Tófü, Vásárosdombó, Szent Katalin, Feleld, Regenye és Bisse már kipusztította a sáskákat, más helyütt azonban még mindig garázdálkodnak a kártékony élősködők.

BÉKÉS MEGYE

Békéscsaba közelében, Dombiratos községben Kontor Ferenc bűvés kardnyelő tudományát mutatta be. A kardot azonban rosszul nyelte le és vér tört elő a torkából. A kórházban a kardot eltávolították, de Kontoron már nem lehetett segíteni, borzalmas kínok között behalt sérüléseibe.

CSIK MEGYE

Csikszenttamás község felett nagy vihar vonult át. A villám lecsapott Szócs Márton gazdálkodó házába. A villám Szócs Mártonról leszárgatta a ruhát és több helyen megsebesítette. A csapás következtében Szócs megégett. Az orvos véleménye szerint megfelelő kezelés után vissza fogja nyerni beszélőképességét.

HAJDU MEGYE

Horváth József lebecreni lakos egy teljesen kifejlett földkutyát fogott a város határában. Ez a kivételesen nagy, rendkívül ritka állatfajta ma már egyedül Magyarországon található néhol. Tavaly Hódmezővásárhely határában fogták egyet, azt a londoni British Museum vásárolta meg. A földkutyát a vakond- és hörcsögfélék családjába tartozik, teljesen vak, nagyságra a patkányhoz hasonló. Dús, szürke prém borítja, rendkívül harcias, óriási nagyságra lapátfogalival érzékeny kárt okoz a vetésekben, ahol fellép. Rózsás bírral borított lábai kísértetiesen hasonlítanak egy aggyastán kezéhez. Horváth József az általa fogott földkutyát a debreceni kollégium állattárának adta.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Most volt huszonegyedik évfordulója a nagy kecskeméti földregésnek, amikor tízmillió korona kárt szenvedtek a kecskeméti és a nagytemplom 72 méter magas tornya is megszugett. A rengés éjjel 2 óra 6 perckor kezdődött, 25 másodpercig tartott, a lökés erejét 65 ezer négyzetkilométernyi területen érezték az országban. Az évfordulón este 9 órakor félórát szűnt a híres kecskeméti nagyharang.

TEMES MEGYE

A temesvári római katolikus nőgyelet táncmulatságát két rendőrkormányos beszüntette, mert mikor a zenekar órát játszott, senki sem állt fel táncolni. A közönség nem akart távozni a táncmulatságról, mire a rendőrök durván kikazkatták a magyarokat az uccára.

ZALA MEGYE

Mura határfolyó felsőszakasza község közelében évek óta rombolja a magyar partot és egyre nagyobb területeket vetett szert partra. A sok magyarnak kereset adó partvédelmi munkálatok mult óra tartottak és most befejeződtek. A szigetet alkotó Murának magyar ágát gáttal zárták el, a szerb Murának magyar partját pedig cementfallal erősítették meg.

LAUSANNEI REMÉNYSUGÁR

Lausanne hatása alatt van az egész ország. Mindenki azt kívánja, hogy milyen hatása lesz a nemzetek békéjének Magyarországra. Rettenetes szenvedtünk, talán most mégis javulni fog a helyzetünk. A közgazdasági viszonyok a világválság miatt rendezetlenek, a kormány képtelen volt kényes szerződéseket életbeléptetni, amelyek természetesen megbennták a forgalmat. Így azután előállott az a helyzet, hogy amíg egyrészt nincsen ára a mezőgazdasági termelményeknek, másrészt újra elkezdődik az ipari árucikkek dugdosása. Beviteli engedélyeket nem mindenre adnak, ezeket az árucikkeket elrejtik és elküldik az em-

dasági szakértővel, aki az egyes országokkal való kapcsolatainkról ezeket mondotta: — Ausztriával kedvezményes hitelrendszerre felépített egyezményt kötöttünk. Csehszlovákiával, Németországgal és Olaszországgal végül kifizetési tárgyalások vannak.

A kötött devizagazdálkodás megakadályoz minden egészségesebb üzletet, sőt több magyar gyár kénytelen volt üzemét leállítani, nyersanyaghiány miatt. Lausanne reményét nyújt arra, hogy ezek az állapotok meg fognak szűnni, de ahogyan a legégetőbb kérdéseket elintézzük, addig is fel kell készülni az átmeneti időszakra.

Egyelőre nincs más megoldás mint a csekereskedésen alapuló áruüzlet. Csak azt vesszük át, amire szükségünk van és legyekezünk érte azt adni, ami az ipari államoknak nincs: mezőgazdasági termelvényeket. Orosz és lengyel viszonylatban történtek az első ilyen megállapodások. Gyümölcsöt, főzéléket és más mezőgazdasági cikket adunk és így a belföldi fém- és széniparunkat sikerült valahogyan biztosítani. Rumániával még nem sikerült a megállapodás. Mi fát, nyersolajat takarmánymint kértünk és Rumániának mezőgazdasági iparcikkeit szeretnénk szállítani. Tö-

rökországból alig tudunk behozni valamit, holott a török gyapotra, cserzőanyagokra szükségünk volna. Jugoszláviával állandóan tárgyalunk. Különösen a nehéziparunk számára szeretnénk rendeléseket kapni. Néhány üzlet sikerült, de ezek még nem jelentősek. Fát, vegyi anyagokat és fémeket tudnánk Jugoszláviából kapni. Csehszlovákiával is sikerült már néhány üzletet.

Ezekben a nehéz időkben igazán hősiessé küzdenek a magyar vállalatok. Réz, cink, ólom, ón, alumínium és nikkel-fogyasztás erősen apadt, nemkülönben a textiliparnak is nagy nehézségei voltak. Még az Államvasutak is megérik az áru szabad cseréjének megbővülésére.

Ez a mai helyzet, de talán most már mégis csak elérkezett az egyeztetett mélyponthoz. Európának éreznie kell, hogy elpusztul, ha az utolsó pillanatban nem segít önmagán. Lausanneban eleinte nem nagyon akarták megérteni egymást a nemzetek, végül mégis kénytelenek voltak "békét" kötni. A magyar gazdasági élet hamarosan meg fogja érezni, hogy Európában végre már más szellemek fujnak.

PAIZS ÖDÖN

Budapest élete: számokban

A székesfőváros minden esztendőben kiad egy kis füzetet, amelyben feldolgozza a legújabb statisztikai adatokat. Dr. Illyefalvy Lajos a székesfőváros statisztikai hivatalának igazgatója a legmodernebb szakember, elénk tárja a legújabb eredményeket, nem adatokat adatai halmoz, hanem a számokat úgy csoportosítja, hogy abból tanulni lehessen és gazdasági életünket jobban herendezhessük. Az eddigi szokástól eltérően most visszajelentésként a boldog békeévek adatai is felszámoltak. Ha ezeket figyelemmel kísérjük, úgy azt az eredményt szűrhetjük le, hogy a visszajelentés hitet ad és erőt kölcsönöz a további küzdelemre.

Budapest fejlődése igazán fel emelő. 200 évvel ezelőtől 1720-ban még csak 12.200 főből állott a népesség. Az első száz év alatt ötszörannyira, 60.250-re nőtt meg, míg a másik száz év végén már túlhaladta az egymilliót és 1.006.339-ra hatalmasodott. Az utolsó 20 év alatt 14%-kal szaporodott a város lakossága.

A nők mindinkább előretörnek. Husz évvel ezelőtől 1000 férfira 1030 nő esett, most pedig ez az arány 1188-ra nőtt meg.

Az emberek bátrak, a bajok ellenére, könnyebben házasodnak mint azelőtt. Amíg 20 évvel ezelőtől 100 lakos közül 58 volt nő, most már 64. Hús év alatt 514.000-ről 482.000-re fogyott a nőtlenség és hajadonok száma. A háború gyászos hatása azonban máshol megmutatkozik. 54.000-ről 76.000-re emelkedett az özvegyek száma. Az emberek könnyebben nőülnek, de könnyebben el is válnak. 5879-ről 18.841-re emelkedett az elváltak száma, tehát a régi világhoz képest megháromszorozódott.

A vallási kérdések mindig erős befolyást gyakorolnak egy város életére. 20 év alatt a négy legnépesebb hitvallás közül 3-nak jelentős a térnyerése, egyedül az izraeliták száma fogyott, igaz, hogy nem jelentősen. 203.687-ről 203.148

esett. A római katolikusok száma 526.000-ről 615.000-re, az evangélikusoké 43.000-ről 49.000-re, a reformátusoké 87.000-ről 117.000-re növekedett. A római katolikusok arányszáma a fővárosban 59,8%-ról 61,1%-ra, a reformátusoké 9,9%-ról 11,6%-ra nőtt, az evangélikusoké változatlanul 4,9% maradt, az izraeliták arányszáma 23%-ról 20%-ra esett vissza.

Nagyon érdekes a foglalkozások alakulása is. Östermeléssel a multban 4500-an foglalkoztak most 5200-an. Bányászattal azelőtt 16-an, most 713-an. Ipari 59.000-en, most háromszorannyian, 188.000-en. Kereskedelemmel azelőtt 15.000-en, most 83.000-en. A közlekedés szolgálatában állott a multban 5000 ember, most 32.000 ember. Védőőrhöz tartott 10.000, most 16.000. A legnagyobb emelke-

dés az elartottak számában van. Azelőtt 179.000 elartott volt Budapesten, most pedig 439.450, tehát körülbelül a lakosság fele.

Az idegenforgalom alakulása is figyelmet érdemel. 102.000-ről 202.000-re emelkedett, az amerikai turisták száma 2000-ről, 10.000-re ugrott fel.

Az élelmiszerárak olcsóbbak, mint a békében voltak. A vesepecsenye 5,26-ről 5,01-esett vissza, az olvasztatlan szalonna 2,00-ről 1,57-re. A csirke darabja 2,80-ról 1,80-ra. Így folytatódik tovább, nincs egyetlen élelmiszer sem, amelynek az ára több lenne, mint a békében, ellenben a ruha árára kétszerese, háromszorosa a békében és az iparcikkek árára jóval magasabbak, mint a békében voltak.

p-ö-

Hétről-hétre

18 millió métermáza a buza-termés. Két hét alatt 100.000 mázsával rosszabbodott, 8.874.000 mázsa rozsot és 5.698.600 mázsa árpat ígér a természet. Azért van rosszabbodás, mert nagyon magas a hőmérséklet és erős a csapadékhiány. A repce aratása megtörtént, behordása folyamatban van, terméseredmények a közepesnél is gyengébb. Körülbelül 89.000 mázsa repcénk lesz. A buza érése mindenestre gyorsan halad, a szem eléggé telt és a minősége jó, Baranya, Somogy, Fejér, Tolna, Abauj, Borsód, Heves, Nógrád, Zemplén, Békés, Bihar, Hajdu, Pest, Szabolcs, Szatmár és főleg Jász-Nagy-

Kun-Szolnok megyében rozsdá lépett fel. A zab valamit ávult, de a legtöbb helyen ritka. A tenzéri esőt kívánja. A kertivetőmennyek jól fejlődtek. A legelőfűnövése a szárazság miatt megakadt.

Házat vásárolt a megdézsmált valutás levelekből egy postás névszerint Lőrinc László, ki hónapok óta dézsmálta a külföldre menő leveleket. Az egyik levélben 1200 dollár volt, ez okozta a vesztét. Feljelentés érkezett ellene, a vizsgálat megdöbbentő adatokat talált nála. A hivatalos szobájában lévő szekrényében 40 darab külföldi re szóló felbontott levelet találtak, a lakásán szintén több

zs-n

Tel.: HA 3420

J. SCHRETER
RUHA ÉS CIPŐ ÜZLETE

Figyelmes kiszolgálás!
JELSZAVUNK:
KICSIS HASZON, NAGY FORGALOM!

30 ONTARIO ST. EAST
MONTREAL, Que.

Az idegességtől a megőrülésig
már rövid az út
ÁLLJON MEG!

KÖNNYEN FELZGUL
GYORSAN ELFÁRAD
KEZE, LÁBA HIDEG
NEM TUD ALUDNI
KIMERÜLT
IDEGES
FÁJ A FEJE
SZÉDÜL
FÁJ A HÁTA

SZORULÁSBAN SZENVED?
GYOMORBÁJA VAN?
SZIVDÖBOGÁSA VAN?
HIDEG IZZADTSÁG ÖNTI?
SZERVILEG GYENGE?
ROSSZAT ÁLMODIK?
SZÉGYENLŐS?
BUSKOMOR?
VÉRSEZEGÉNY?

Ezeket a bajokat észlelheti magán a beteg idegzeti ember, mert ezek a bajok az idegrendszer elkopásának, elsatnyulásának a következményei.

FÉRFI VAGY NŐ

HASZNÁLJON AZONNAL
DR. BOLGAR-FÉLE

SATURNIN

"ÉLETITAL"

A SATURNIN friss anyagot visz a vérbe. Azt az anyagot, amely táplálja a csontjait, vért és idegét. Új életkedvet ad. Atépti a szervezetét és ellentáplálja teszi. Egy üveg \$1.25 és 5 üveg, egy teljes készlet \$5 bértmentve.

Küldhet kanadai papírpénzt, teljes értékben elfogadjuk.

A VALÓDI SZERKEK MEGRENDELÉSI CIME:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
6901 BUCKEYE Rd. — CLEVELAND, O.

Ebben a pénztelen világban

A LEGOLCSÓBB MÓD

az EGÉSZSÉG védelmére

PURGARET

gyomor és vértisztító cukorka használata.

Figyeljen csak

mit csinál

egyetlen egy

szem Purgaret!

Mielőtt a Gyomrába Jut

Már a szájában, rágás közben megöli a bacillusokat, melyek az éttemaradékkal a fogak közé kerültek. Fertőtleníti a száját. Kellemes ízt ad a szájnak. Tisztítja a leheletét.

Amikor a Gyomrába Jut

FELOLDÓDIK A GYOMORNEVÉNYBEN, FELOLDJA EZZEL EGYÜTT A TÁPLÁLÉKOT. ELŐSEGÍTI A GYOMOR MUNKÁJÁT. FERTŐTLENÍTI A GYOMORFALAKAT. MEGCALTOLJA AZ EMÉSZTÉSI ZAVAROKAT, A GAZÓK ÉS FELESLEGES GYOMORSÁVAK KÉPZŐDÉSÉT, GYOMORÉGÉST ÉS SZÉDÜLÉST, KÖNNYŰ ÉS PONTOS SZÉKELEST BIZTOSÍT, ÉTVÁGYAT HOZ.

Egy nagy bádogdobozzal

\$1.00

Az egész család használhatja

Titoktartás mellett adunk tanácsot. — Irjon!